

Марыя Уладзіміраўна Гуль

канд. філал. навук, дац., дац. каф. англійскай філалогіі
Брэсцкага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А. С. Пушкіна

Maryia Hul

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of English Philology
of Brest State A. S. Pushkin University

e-mail: boxformail35@mail.ru

НЕТРАНСЛІТАРЫРАВАННЯ І ГІБРЫДНЫЯ АДЗІНКІ Ў СУЧАСНАЙ БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ: СТРУКТУРНЫ І ФУНКЦЫЯНАЛЬНЫ АСПЕКТЫ

Разглядаюцца нетранслітарыраваныя і гібрыдныя адзінкі ў сучаснай беларускай мове, выбраныя з медыятэкстаў на сайце zviazda.by за перыяд 2015–2024 гг. Тэарэтычнай асновай для даследавання паслужылі погляды У. Вайнрайха і Э. Хаўгена. З генетычнага пункта гледжання нетранслітарыраваныя адзінкі з'яўляюцца вынікам перанясення, а гібрыдныя адзінкі – вынікам як перанясення, так і падстаноўкі. Вызначаны асноўныя характарыстыкі і структурныя тыпы даследаваных адзінак. Галоўнай асаблівасцю іх функцыянавання з'яўляецца чаргаванне графічнай засвоенасці/незасвоенасці.

Ключавыя словы: гібрыдная адзінка, графічнае асваенне (асіміляцыя), запазычанне, іншамоўнае слова, нетранслітарыраваная адзінка.

Untransliterated and Hybrid Units in the Modern Belarusian Language: Structural and Functional Aspects

The article considers untransliterated and hybrid units in the modern Belarusian language, selected from media texts on zviazda.by website within the period of 2016–2024. The theoretical basis for the study is the ideas of U. Weinreich and E. Haugen. Genetically, untransliterated units are the result of importation; hybrid units are the result of both importation and substitution. The author defines the main characteristics of the studied units. The main feature of their functioning is the alternation of graphic assimilation/non-assimilation.

Key words: hybrid units, graphic assimilation, borrowing, foreign word, untransliterated units.

Уводзіны

Спецыфічнай асаблівасцю сучаснай беларускай мовы з'яўляецца функцыянаванне пэўнай часткі запазычанняў у выглядзе графічна незасвоеных (нетранслітарыраваных) лексем, асабліва ў медыятэкстах. Гэтая з'ява патрабуе ўсебаковага аналізу і глыбокага асэнсавання. Праблема графічна незасвоеных адзінак была ўзнята В. І. Уласевіч і Н. М. Даўгулевіч, аўтарамі «Слоўніка новых слоў беларускай мовы» (Мінск, 2009), але да гэтага часу не атрымала належнай увагі. Гэтае даследаванне прызначана даць больш поўнае ўяўленне пра структуру і функцыянаванне нетранслітарыраваных запазычанняў (напрыклад, *art nouveau*, *bikini body*, *Brexit*).

Разам з нетранслітарыраванымі аб'ектам артыкула сталі і гібрыдныя адзінкі ў сучаснай беларускай мове. Гібрыднымі

назваюцца ўтварэнні, складзеныя з сваямоўных і іншамоўных (графічна незасвоеных) кампанентаў: Telegram-бот travel-блогер, YouTube-канал.

Прадмет даследавання – структурныя і функцыянальныя асаблівасці даследаваных адзінак. Матэрыялам для артыкула паслужылі нетранслітарыраваныя і гібрыдныя адзінкі, выбраныя з медыятэкстаў на сайце zviazda.by за перыяд 2015–2024 гг.

Мэта даследавання – выявіць структурныя і функцыянальныя асаблівасці нетранслітарыраваных і гібрыдных адзінак у сучаснай беларускай мове.

Для дасягнення пастаўленай мэты неабходна вырашыць шэраг задач:

1) вызначыць істотныя характарыстыкі нетранслітарыраваных і гібрыдных адзінак;

2) вылучыць структурныя тыпы даследаваных адзінак;

3) вызначыць асаблівасці функцыянавання нетранслітарыраваных і гібрыдных адзінак.

Асноўная частка

Існуюць розныя погляды на сутнасць працэсу запазычвання. Большасць лінгвістаў (У. Вайнрайх, Э. Хаўген) прытрымліваюцца думкі, што дзве ці некалькі моў знаходзяцца ў кантакце, калі адна і тая ж асоба карыстаецца імі напераменку [1, с. 22; 2, с. 344]. З гэтага вынікае, што ў сваёй аснове запазычванне – гэта працэс, які працякае ў кожным двухмоўным носьбіце, а ўжо потым ён пераносіцца ў сферу грамадскіх паводзін. Э. Хаўген адзначае, што, хутчэй за ўсё, кожнае запазычанне робіцца адным чалавекам, а потым прымаецца і паўтараецца іншымі [2, с. 344–345].

Іншамоўнае слова запазычваецца ў нескранутым стане вельмі рэдка, таму што гэта прыводзіла б да значных змен у сістэме мовы. Носьбіты мовы замяняюць іншамоўныя кампаненты шляхам падстаноўкі элементаў роднай мовы ў іншамоўнае слова. Усе запазычванні ўключаюць элемент перанясення (перамяшчэння) і элемент падстаноўкі. Калі мы ведаем узор запазычання ў мове-донары, мы можам параўнаць запазычанае слова і яго крыніцу. Усе рысы падабенства паміж імі Э. Хаўген прапаноўвае называць перанясеннем (importation), а усе адрозненні – падстаноўкай (substitution) матэрыялу мовы-рэцыпіента [2, с. 350]. Розніца паміж перанясеннем і падстаноўкай датычыцца не толькі запазычанага слова ў цэлым, але і яго кампанентаў, таму што лёс розных частак іншамоўнага ўзору можа адрознівацца.

Пры апісанні запазычанняў звычайна вылучаюцца тры асноўныя тыпы: запазычаныя словы, гібрыдныя запазычванні і калькі. Пры запазычванні слова з мовы-донара запазычваецца не толькі значэнне, але і яго гукавая абалонка. Гібрыдныя запазычванні ўтвараюцца часткова з роднага, часткова з іншамоўнага матэрыялу. Калькамі запазычванні называюцца тады, калі пераносіцца значэнне слова і агульная будова складанага ці вытворнага слова, але замест іншамоўных марфем выкарыстоўваюцца родныя. У выпадку семантычнага запазыч-

вання слова набывае новае значэнне, дзякуючы семантычнаму і фанетычнаму падабенству з нейкім іншамоўным словам.

Э. Хаўген вылучыў два асноўныя класы запазычанняў у залежнасці ад сферы дзеяння падстаноўкі: запазычаныя словы (loanwords) з поўным ці частковым перанясеннем фанетычнай абалонкі і запазычванні-зрухі (loanshifts), якія ўключаюць усе астатнія выпадкі. Запазычаныя словы (loanwords) падзяляюцца на «ўласна запазычаныя словы» (pure loanwords) і «гібрыдныя запазычванні» (loanblends) у залежнасці ад таго, пераносіцца іншамоўныя марфемы поўнасцю ці часткова [2, с. 354]. Запазычванні-зрухі можна падзяліць на пашырэнні (extensions) і стварэнні (creations) у залежнасці ад таго, выкарыстоўваюць яны камбінацыю элементаў роднай мовы, якая існавала да запазычвання, ці ствараюць нешта новае. Пашырэнні адпавядаюць семантычным запазычванням, а стварэнні – калькам.

Згодна з вышэйпададзенай класіфікацыяй, нетранслітараваныя адзінкі і кампаненты гібрыдных слоў могуць быць класіфікаваныя як вынікі перанясення іншамоўнага матэрыялу ў родную мову. У той жа час выкарыстанне адзінак такога тыпу можна лічыць выпадкамі адхілення ад нормаў, якія здараюцца ў мове двухмоўных індывідаў у выніку таго, што яны ведаюць больш, чым адну мову. У. Вайнрайх прапаноўвае называць такія выпадкі з’явамі інтэрферэнцыі [1, с. 22].

Нетранслітарыраваныя і гібрыдныя адзінкі маюць шэраг асаблівасцей у параўнанні з ўласна запазычанымі словамі (pure loanwords):

- а) больш высокая ступень «іншамоўнасці»;
- б) графічная незасвоенасць;
- в) адсутнасць адступленняў ад іншамоўнага матэрыялу.

Для абазначэння залежнасці запазычання ад іншамоўнага прататыпа выкарыстоўваецца тэрмін *міжмоўная матываванасць* [3, с. 43]. Залежнасць запазычання ад іншамоўнага прататыпа ў значнай ступені канвенцыянальная [3, с. 44]. Гэта залежнасць усведамляецца не толькі білінгвамі, але і моналінгвамі. Фармальныя і семантычныя асаблівасці запазычвання, адсутнасць утваральніка ў мове-рэцыпіенце дае падставы нават моналінгвам усвядоміць «інша-

моўнасць» пэўнага слова, яго залежнасць ад прататыпа. Асабліва выразна міжмоўная матываванасць праяўляецца ў нетранслітарыраваных адзінках.

Запазычванне мае перадумовай поўнае ці па меншай меры частковае асваенне (графічнае, фанетычнае, марфалагічнае, семантычнае) іншамоўнага прататыпа.

Нетранслітарыраваныя адзінкі функцыянуюць у мове-рэцыпіенце ў графічна і марфалагічна неадаптаваным выглядзе. Графічнае пераафармленне ўжо не з'яўляецца абавязковым патрабаваннем для ўваходжання ў прымаючую мову. Безумоўна, пры маўленні носьбіты арыентуюцца на фанетычныя законы роднай мовы, таму ёсць падставы сцвярджаць, што нетранслітарыраваныя адзінкі прыстасоўваюцца да фанетычнай сістэмы беларускай мовы. Нетранслітарыраваныя адзінкі паспяхова ўключаюцца ў семантычную сістэму беларускай мовы шляхам набывання сінонімаў (*bikini body* – прыгожае цела; *look* – выгляд, вобраз; *total look* – завершаны вобраз) і рода-відавых сувязей (якасці, навукі – *soft skills*) і выкарыстоўваюцца без тлумачэння: Чамусьці да гэтага часу большасць людзей думае, што поспех залежыць выключна ад узроўню прафесіяналізму, але ёсць меркаванні, што паспяховасць чалавека ў прафесійнай сферы на 85 працэнтаў залежыць менавіта ад *soft skills* (zviazda.by. 2021, 24 сак.); Збяруцца, каб абмеркаваць свае экзавычкі, прапамтаваць свае звычкі ў «zero waste», паесці смачную і разнастайную Вега-кухню, прыгатаваць разам з вядомымі людзьмі цікавыя стравы на кулінарных майстар-класах і проста правесці час з людзьмі, якія ім блізкія (zviazda.by. 2019, 13 лістап.).

Можна вылучыць наступныя структурныя тыпы нетранслітарыраваных адзінак:

1) складаюцца з аднаго кампанента, эквівалентнага слову: *Android*, *Brexit*, *e-mail*, *Facebook*, *Instagram*, *look*, *menswear*, *Skype*, *Twitter*, *Windows*;

2) складаюцца з аднаго кампанента, які з'яўляецца літарнай абрэвіятурай ці акронімам: *CEO*, *COVID-19*, *GPS*, *SARS*, *SPF*, *URL*, *VR*;

3) складаюцца з двух кампанентаў: *art nouveau*, *bikini body*, *soft skills*, *total look*, *zero waste*.

Іншамоўныя прататыпы з'яўляюцца рознымі па структуры і паходжанню адзінкамі. Так, *Instagram* – гэта тэлескапічная абрэвіятура: *instant camera* + *telegram* (імгненная камера + тэлеграм), а *Brexit* і *e-mail* – часткова скарачаныя: *Br(itish)* + *exit* (брытанскі + выхад); *e(lectronic)* + *mail* (электронная + пошта). Да літарных абрэвіатур адносяцца *CEO* (англ. *chief executive officer* 'галоўны выканаўчы дырэктар'), *GPS* (англ. *global positioning system* 'сістэма глабальнага пазіцыянавання'), *SPF* (англ. *sun protection factor* 'сонцаахоўны фактар') *URL* (англ. *uniform resource locator* 'універсальны лакалізатар рэсурсаў'), *VR* (англ. *virtual reality* 'віртуальная рэальнасць'); да акронімаў – *Covid-19* (англ. *Coronavirus disease 2019* 'каранавірусная хвароба 2019'), *SARS* (англ. *severe acute respiratory syndrome* 'цяжкі востры рэспіраторны сіндром').

Асабліва сцю функцыянавання даследаваных форм з'яўляецца паралельнае ўжыванне абодвух варыянтаў: нетранслітарыраванага і транслітарыраванага. Гэтая разнавіднасць графічнай варыянтнасці шырока прадстаўлена ў медыятэкстах на партале zviazda.by:

Brexit – **брэксіт**. Аднак *Bloomberg* адзначае, што каманда прэзідэнта Макрона не лічыць досвед *Brexit* прымянімым да Францыі (zviazda.by. 2024, 16 чэрв.). *Брэксіт*, які ўступіў у сілу ў пачатку лютага 2020-га, пацягнуў за сабой рэзкі разрыў міграцыйных сувязяў з кантынентальнымі краінамі (zviazda.by. 2023, 22 снеж.).

Facebook – **фэйсбук**. Па дадзеных следства, 25-гадовы мужчына завалодаў грашыма грамадзян на падставе прасоўвання бізнес-акаўнтаў *Instagram* і распаўсюджвання таргетаванай рэкламы ў *Facebook* (zviazda.by. 2024, 24 кастр.). Магчыма, канешне, і нястрогая аўтарызацыя (з дапамогай электроннай пошты, нумара тэлефона, уліковага запісу ў фэйсбук ці гугл), аднак даступным для выкарыстання будзе толькі шэраг паслуг, для якіх непатрэбная строгая аўтэнтыфікацыя, удакладніла Святлана Караневіч, начальнік аддзела электроннай камерцыі НЦЭП (zviazda.by. 2023, 27 снеж.).

Instagram – **Інстаграм**. Ашуканцы дзейнічаюць у сетцы *Instagram*, рассылаючы рэкламу з прапановай зарабіць, – адзначылі на прадпрыемстве. – РУП «Бел-

тэлекам» не мае дачынення да рэсурсу, які прапануе пасіўны заробак» (zviazda.by. 2024, 25 лістап.). Каля 40 % падобных выпадкаў звязаны з продажам неіснуючых тавараў або паслуг у інтэрнэце. Больш за трэць кантактаў з аферыстамі ў сацсетках прыпадае на Інстаграм (zviazda.by. 2024, 24 лістап.).

Soft skills – мяккія навыкі. Як наведманне прэс-служба БДУ, расійскім студэнтам трэба будзе асвоіць тэмы па ролі праектнай дзейнасці ў развіцці сацыяльнай актыўнасці моладзі, фарміраванні кампетэнтэцый Soft skills, практыка-арыентаванага навучання, распрацоўкі і рэалізацыі праектаў, выкарыстанні медыятэхналогій для іх прасоўвання і інш. (zviazda.by. 2022, 19 верас.). Нарэшце, 90 працэнтаў кіраўнікоў сышліся ў меркаванні, што пакаленню Z крытычна не хапае «мяккіх навыкаў» – у першую чаргу ўмення мець зносіны з навакольнымі (zviazda.by. 2024, 22 лістап.).

Total look – тотал лук. Для самых смелых падыдзе анімалістычны total look у натуральных «тыгровых» колерах з якім-небудзь кантрасным аксесуарам (zviazda.by. 2022, 1 сак.). Не бойцеся камбінаваць фактуры і колеры. Можна апрануцца і ў стылі «тотал лук», падабраўшы ўсе элементы камплекта ў адной каляровай гаме (zviazda.by. 2022, 29 лістап.).

Twitter – Твітэр. Кітайскі калекцыянер Джасцін Сан з'еў прылеплены скотчам да сцяны банан, які каштаваў яму 6,2 мільёна долараў. Гэта зняў на відэа супрацоўнік французскага інфармацыйнага агенцтва AFP і апублікаваў у X (былы Twitter) (zviazda.by. 2024, 29 лістап.). Адзначаецца, што ўнучка Стрэнг выклала серыю фатаграфій у «Твітэр». Здымкі набылі вялікую папулярнасць у сацыяльных сетках, карыстальнікі якіх прысвоілі пажылой амерыканцы званне «каралевы айсберга» (zviazda.by. 2019, 6 сак.).

З генетычнага пункта гледжання гібрыдных адзінак з'яўляюцца вынікам частковага перанясення матэрыялу з іншай мовы і частковай падстаноўкі матэрыялу роднай мовы.

Найбольш распаўсюджанай мадэллю гібрыдных адзінак з'яўляецца мадэль 'нетранслітарываваны кампанент – злучок – беларускі кампанент': ВВ-крэм (англ. ВВ cream), СС-крэм (англ. СС-cream), CVV-код

(англ. CVV code), digital-інсталяцыя (англ. digital installation), digital-камунікацыя (англ. digital communication), fashion-ілюстрацыя (англ. fashion illustration), fashion-індустрыя (англ. fashion industry), GPS-трэкер (англ. GPS tracker), ID-картка (англ. ID card), IT-індустрыя (англ. IT industry), IT-кампанія (англ. IT company), IT-курсы (англ. IT courses), IT-праект (англ. IT project), IT-спецыяліст (англ. IT-specialist), IT-сектар (англ. IT sector), IT-супольнасць (англ. IT community), IT-сфера (англ. IT sphere), QR-код (англ. QR code), PR-менеджар (англ. PR manager), PR-правал (англ. PR failure), SIM-карта (англ. SIM card), smart-платформа (англ. smart platform), Telegram-бот (англ. Telegram-bot), Telegram-канал (англ. Telegram channel), travel-блогер (англ. travel blogger), YouTube-канал (англ. YouTube channel).

Можна вылучыць наступныя структурныя тыпы гібрыдных адзінак:

1) іншамовная абрэвіятура + беларуская невытворная аснова (ВВ-крэм, СС-крэм, CVV-код, IT-кампанія, IT-сектар, IT-сфера, QR-код, SIM-карта);

2) іншамовная абрэвіятура + беларуская вытворная аснова (ID-картка, IT-супольнасць, PR-правал);

3) іншамовнае слова + беларуская невытворная аснова (fashion-індустрыя, smart-платформа);

4) іншамовнае слова + беларуская вытворная аснова (digital-інсталяцыя, digital-камунікацыя, fashion-ілюстрацыя).

Як для нетранслітарываваных, так і для гібрыдных адзінак характэрна чаргаванне графічнай незасвоенасці/засвоенасці.

Fashion-індустрыя – фэшн-індустрыя. Як сцвярджаюць эксперты, да канца XIX стагоддзя fashion-індустрыя адсутнічала, хоць сама мода як сацыяльны феномен вядомая з антычных часоў (zviazda.by. 2020, 23 мая). З чаго будуць шыць модныя штаны новага сезона? Акрамя касцюмных тканін, фэшн-індустрыя прапануе скуру, вельвет, трыкатаж. І, вядома, дэнім, куды ж без яго (zviazda.by. 2023, 16 лют.).

IT-сфера – айцісфера. У ліку лакаматываў эканомікі застаюцца будаўніцтва (108,6%), транспарт (105,9%) і сельская гаспадарка (103,3%). Працягвае аднаўленне IT-сфера: за 11 месяцаў тэмп росту склаў 101,6% (zviazda.by. 2024, 17 снеж.).

У мяне непакой выклікае, што ў нас ужо, напэўна, празмерны перакос у айці-сферы, у падрыхтоўцы спецыялістаў у гэтым плане. Аднак гэтае пытанне рэгулюемае: не будзе попыту – не будзе і падрыхтоўкі. А раз ёсць попыт – значыць рыхтуюцца людзі (zviazda.by. 2022, 17 лістап.).

PR-менеджар – піяр-менеджар.

У апошні час пачасціліся выпадкі нападу на турыстаў. У такіх сітуацыях адзіным сродкам абароны ў іх былі сэлфі-палкі. У сувязі з гэтым ўзрасла неабходнасць навучацца самаабароне з іх дапамогай, – патлумачыла выданню Metro PR-менеджар цэнтра Дар'я Лапышына (zviazda.by. 2015, 13 лістап.). Футбольны клуб з Казані «Сокал» размясціў аб'яву аб тым, што шукае ў штат спецыяліста па картах таро. Піяр-менеджар клуба Арцём Аксінін заявіў РІА Новости, што таролага запрашаюць у каманду, каб дасягнуць найлепшых вынікаў у футбольнай Другой лізе, у якой гуляе «Сокал» (zviazda.by. 2022, 17 лістап.).

SIM-карта – сім-карта. Калі чалавек знаходзіцца са сваёй SIM-картай у хатняй сетцы, то працуе свой адзіны аператар. Калі ён прыязджае ў Расію, то працуюць як мінімум два, а то і тры аператары: хатні, гасцявы, аператар, у сетцы якога знаходзіцца SIM-карта, і транзітны аператар, які забяспечвае сувязь паміж гэтымі двума аператарамі (zviazda.by. 2024, 16 лістап.). З 1 лістапада гэтага года WhatsApp перастане запускаяцца на Android-смартфонах з версіяй Android 4.0.4 і iPhone з iOS 9, якія да гэтага часу шырока выкарыстоўваюцца на ўсім свеце. Для работы дадатка ўсё гэтак жа неабходныя сім-карта і выхад у інтэрнэт (zviazda.by. 2021, 7 верас.).

Travel-блогер – трэвел-блогер. Мінчанін Леанід Паішкоўскі, які год таму стаў лепшым travel-блогерам па версіі чытачоў часопіса National Geographic Traveler, здымаў вулічныя банды ў Панаме і Гаіці, пабываў у трушчобах Мумбаі і Венесуэлы, у вёсцы індзейцаў у джунглях Коста-Рыкі, вывучаў кунг-фу ў ваколіцах Шаалінь... (zviazda.by. 2022, 1 сак.). Як адзначае агенцтва, аўтарскія туры ў апошні час набіраюць абароты па папулярнасці, і асаблівым попытам карыстаюцца вандроўкі і экскурсіі, якія праводзяць трэвел-блогеры (zviazda.by. 2020, 22 студз.).

YouTube-канал – ютуб-канал. Сітуацыя ў свеце ў сферы харчовай бяспекі заўважна пагаршаецца. Аб гэтым доктар эканамічных навук, прафесар Наталля Кірэенка заявіла на YouTube-канале БелТА (zviazda.by. 2022, 10 чэрв.). Трэба сказаць, што падчас вымушанага прастоя тэатр скіраваўся ў віртуальную прастору. Ёсць свой ютуб-канал. Зроблена некалькі тэлеверсій рэпертуарных пастановак (zviazda.by. 2020, 11 чэрв.).

Чаргаванне незасвоенасці/засвоенасці можна трактаваць як прымету незавершанасці працэсу адаптацыі. Па меркаванні В. М. Арыставай, у залежнасці ад ступені засвоенасці ў прымаючай мове можна вылучыць тры этапы працэсу запазычвання: пранікненне, запазычванне, укараненне. Для першага этапу характэрна фанемнаграфічная варыянтнасць, адназначнасць, ужыванне толькі ў пэўных кантэкстах, адсутнасць вытворных.

На другім этапе адбываецца стабілізацыя формы на граматычным і словаўтваральным узроўнях, слова пачынае выкарыстоўвацца рэгулярна і ўтвараць дэрываты. Укараненне азначае адрыў ад мовы-крыніцы, поўную семантычную самастойнасць і ўтварэнне лексіка-семантычнай мікрасістэмы, шырокае выкарыстанне слова і словаўтваральную актыўнасць [4, с. 14–15]. Але адначасова з варыянтнасцю, што з'яўляецца прыметай пранікнення, некаторыя даследаванні адзінкі характарызуюцца рэгулярным выкарыстаннем (*IT-сфера*, *QR-код*, *SIM-карта*), што тыпова для другога этапа.

Акрамя таго, нетранслітараваныя і гібрыдныя адзінкі маюць семантычную самастойнасць і ўключаюцца ў лексіка-семантычную сістэму беларускай мовы, набываючы рода-відавыя і сінанімічныя сувязі.

Заклучэнне

Такім чынам, нетранслітараваныя і гібрыдныя адзінкі маюць наступныя характарыстыкі: больш высокая ступень «іншамоўнасці» і графічная незасвоенасць.

Для нетранслітараваных адзінак тыповай з'яўляецца адсутнасць адступленняў ад іншамоўнага матэрыялу.

Паводле структуры нетранслітараваныя словы можна класіфікаваць наступным чынам: аднакампанентныя, эквівалентныя слову (*Android*, *Brexit*); аднакампанент-

ныя, літарныя абрэвіятуры ці акронімы (CEO, COVID-19); двухкампанентныя (*art nouveau, bikini body*).

Паводле структуры гібрыдных адзінкі падзяляюцца на групы ў залежнасці ад тыпу іншамоўнага кампанента і ад вытворнасці ці невытворнасці беларускага кампанента.

Асноўнай асаблівасцю функцыянавання нетранслітарыраваных і гібрыдных адзінак з'яўляецца графічная варыянтнасць, якая лічыцца паказчыкам незавершанага працэсу адаптацыі.

СПІС ВЫКАРАСТАНЫХ КРЫНІЦ

1. Вайнрайх, У. Языковые контакты. Состояние и проблемы исследования / У. Вайнрайх. – Благовещенск : БГК им. И. А. Бодуэна де Куртенэ, 2000. – 263 с.
2. Хауген, Э. Процесс заимствования / Э. Хауген // Новое в лингвистике. – М., 1972. – Вып. 6 : Языковые контакты. – С. 344–382.
3. Казкенова, А. К. Онтология заимствованного слова : монография / А. К. Казкенова. – М. : ФЛИНТА : Наука, 2013. – 248 с.
4. Аристова, В. М. Англо-русские языковые контакты (англицизмы в русском языке) / В. М. Аристова. – Л. : Изд-во Ленингр. ун-та, 1978. – 151 с.

REFERENCES

1. Vajnrájkh, U. Jazykovyje kontakty. Sostojanije i problimy issliedovanija / U. Vajnrájkh. – Blagovieshchiensk : BGK im. I. A. Boduena de Kurtene, 2000. – 263 s.
2. Khaugen, E. Process zaimstvovanija / E. Khaugen // Novoje v lingvistikie. – M., 1972. – Vyp. 6 : Jazykovyje kontakty. – S. 344–382.
3. Kazkienova, A. K. Ontologija zaimstvovannogo slova : monografija / A. K. Kazkienova. – M. : FLINTA : Nauka, 2013. – 248 s.
4. Aristova, V. M. Anglo-russkije jazykovyje kontakty (anglicizmy v russkom jazykie) / V. M. Aristova. – L. : Izd-vo Lieningr. un-ta, 1978. – 151 s.

Рукапіс наступіў у рэдакцыю 24.02.2024